

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2009–10–22

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach w październiku 2009 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest w październiku oceniany pozytywnie, choć nieco gorzej niż we wrześniu i w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na opinie przedsiębiorców wpływają mniej korzystne prognozy w zakresie portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie oceny bieżące są lepsze od negatywnych zgłaszanych we wrześniu. Zarówno diagnozy sytuacji finansowej jak i jej prognozy są pesymistyczne, zbliżone do formułowanych w ubiegłym miesiącu.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w **budownictwie** są w październiku pesymistyczne, gorsze niż we wrześniu i w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Przedsiębiorcy sygnalizują nieco większe niż przed miesiącem ograniczenie portfela zamówień oraz pogorszenie sytuacji finansowej. W konsekwencji bieżąca produkcja budowlano-montażowa jest oceniana pesymistycznie, podobnie jak we wrześniu br. Przewidywany na najbliższe miesiące spadek portfela zamówień powoduje, że prognozy dotyczące produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw są bardziej pesymistyczne od formułowanych we wrześniu br.

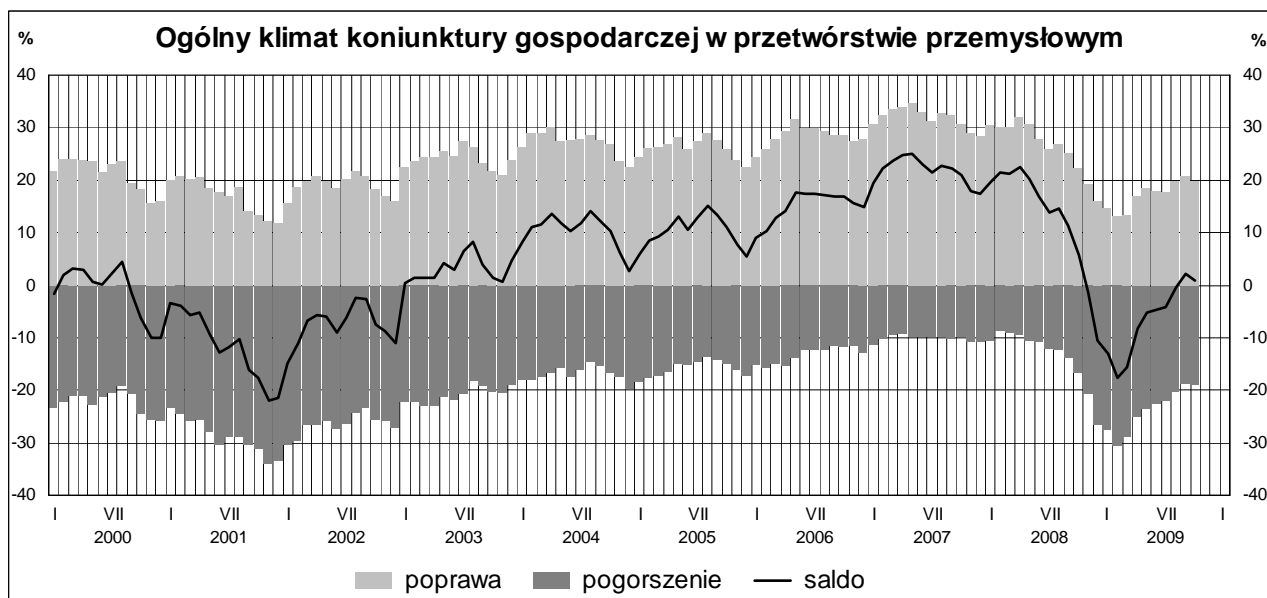
Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** jest w październiku oceniany negatywnie i gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat. Przedsiębiorcy sygnalizują spadek bieżącej sprzedaży, odpowiednie prognozy są nieco bardziej pesymistyczne od zgłaszanych w ubiegłym miesiącu. Oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej są nadal negatywne, gorsze od formułowanych przed miesiącem.

W październiku oceny koniunktury w badanych grupach przedsiębiorstw **usługowych**¹ są bardzo zróżnicowane. Najbardziej optymistyczne opinie, nieco lepsze od sygnalizowanych przed miesiącem, choć gorsze od formułowanych w październiku trzech ostatnich lat, zgłaszają przedsiębiorcy z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa**. Najbardziej pesymistycznie oceniają koniunkturę jednostki z sekcji **pozostała działalność usługowa** (nieco lepiej niż we wrześniu br., choć gorzej niż w analogicznym miesiącu ostatnich dwóch lat) oraz **transport i gospodarka magazynowa** (podobnie jak przed miesiącem, choć gorzej niż w październiku ostatnich sześciu lat). Na najbardziej znaczący spadek koniunktury w porównaniu z ocenami sprzed miesiąca wskazują jednostki z sekcji **działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi**.

UWAGA: Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności (NACE Rev.2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev.1.1).

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD 2007: H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W październiku **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany pozytywnie (plus 1), choć nieco mniej optymistycznie niż we wrześniu (plus 2). Poprawę koniunktury sygnalizuje 20% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 19% (przed miesiącem odpowiednio 21% i 19%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Bieżący portfel zamówień oceniany jest lepiej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest poprawą krajowego portfela zamówień, gdyż zagraniczny portfel zamówień jest nadal ograniczany. Bieżąca produkcja jest rozszerzana w niewielkim stopniu. Prognozy portfela zamówień i produkcji są nadal pozytywne, choć ostrożniejsze od formułowanych we wrześniu. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów wyrobów gotowych. Przedsiębiorcy sygnalizują niewielkie opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów. Mimo to nieznacznie zmniejszają się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Prognozy sytuacji finansowej są nieco bardziej pesymistyczne od formułowanych we wrześniu. Utrzymuje się skala planowanych zwolnień pracowników. Ceny wyrobów przemysłowych mogą nieznacznie spadać.

Sytuacja przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości¹ jest zróżnicowana. Negatywne oceny klimatu koniunktury zgłaszane są przez przedsiębiorstwa małe i średnie, podczas gdy oceny jednostek dużych są pozytywne.

Najbardziej pesymistyczne oceny bieżącego i przyszłego portfela zamówień i produkcji są formułowane przez przedsiębiorstwa **małe**. Oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej tych jednostek są nadal negatywne, zbliżone do sygnalizowanych we wrześniu. W najbliższych trzech miesiącach mogą utrzymać się prognozowane miesiąc wcześniej redukcje zatrudnienia. Spodziewany jest spadek cen wyrobów gotowych, nieco wolniejszy niż przewidywano w ubiegłym miesiącu.

¹ W przetwórstwie przemysłowym badaniem objęte są podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób. W pozostałych badaniach (budownictwo, handel detaliczny, usługi) uczestniczą również podmioty o liczbie pracujących do 9 osób.

Ogólny klimat koniunktury w jednostkach **średnich** oceniany jest nadal negatywnie, nieco gorzej niż we wrześniu. Wpływają na to gorsze niż przed miesiącem prognozy portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie oceny bieżące są mniej pesymistyczne od odnotowanych we wrześniu. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest przez przedsiębiorców za nadmierny. Dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują niewielkie opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów. Bieżąca i przyszła sytuacja finansowa oceniana jest wciąż negatywnie. Planowane są dalsze redukcje zatrudnienia. Ceny wyrobów mogą spadać.

Oceny ogólnego klimatu koniunktury w jednostkach **dużych** zbliżone są do formułowanych we wrześniu. Odnotowuje się wzrost bieżącego portfela zamówień i produkcji. Przedsiębiorcy tej grupy przewidują, że w najbliższych miesiącach wzrost portfela zamówień i produkcji może być wolniejszy niż prognozowano we wrześniu. Utrzymuje się nadmierny poziom zapasów. Zwiększają się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, co powoduje, że utrzymują się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej. Prognozy wskazują na możliwość niewielkiej poprawy sytuacji finansowej. Planowane redukcje zatrudnienia są zbliżone do prognoz z września. Ceny wyrobów gotowych mogą nieznacznie spadać.

W październiku przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego zgłaszają zróżnicowane oceny koniunktury. Najbardziej negatywnie swoją koniunkturę oceniają producenci: odzieży (minus 18 – wzrost o 3 punkty), metali (minus 17 – wzrost o 1 punkt), maszyn i urządzeń (minus 15 – spadek o 2 punkty), pozostałego sprzętu transportowego (minus 12 – wzrost o 6 punktów), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (minus 8 – spadek o 6 punktów), metalowych wyrobów gotowych (minus 7 – wartość nie ulega zmianie), wyrobów z drewna (minus 7 – spadek o 1 punkt), a także prowadzący działalność w zakresie naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (minus 9 – spadek o 1 punkt). Najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci: wyrobów farmaceutycznych (plus 22 – spadek o 9 punktów), papieru i wyrobów z papieru (plus 18 – spadek o 1 punkt), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 10 – spadek o 2 punkty), mebli (plus 10 – wartość nie ulega zmianie), chemikaliów i wyrobów chemicznych (plus 9 – wartość nie ulega zmianie), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (plus 7 – spadek o 4 punkty).

Producenci **artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych** w październiku oceniają koniunkturę nieco mniej optymistycznie niż przed miesiącem. Utrzymuje się portfel zamówień z ubiegłego miesiąca, natomiast produkcja jest rozszerzana w niewielkim stopniu. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące wskazują na możliwość wzrostu portfela zamówień i produkcji w skali nieco mniejszej niż prognozowano we wrześniu. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest przez przedsiębiorców za zbliżony do wystarczającego. Nieznacznie zmniejszają się trudności związane z terminowym ściąganiem należności od kontrahentów. Zdolność do bieżącego regulowania zobowiązań finansowych jest oceniana negatywnie, nieco gorzej niż we wrześniu. Przewidywania w tym zakresie wskazują na możliwość pogorszenia sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach. Utrzymuje się skala planowanych redukcji zatrudnienia. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć w mniejszym stopniu niż przewidywały prognozy sprzed miesiąca.

Producenci **chemikaliów i wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę pozytywnie, podobnie jak we wrześniu. Bieżący portfel zamówień i produkcja są rozszerzane w większym stopniu niż we wrześniu. Odpowiednie prognozy są również korzystne, lepsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Zapasy wyrobów gotowych

pozostają na poziomie uznawanym za nadmierny. Wraz ze zwiększeniem opóźnień w ściąganiu należności, przedsiębiorcy sygnalizują w październiku niewielkie opóźnienia w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są negatywne. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być zbliżone do prognozowanych w ubiegłym miesiącu. Ceny chemikaliów i wyrobów chemicznych mogą spadać.

Producenci **pojazdów samochodowych, przyczep i naczep** oceniają koniunkturę pozytywnie, nieco lepiej niż przed miesiącem. Wpływają na to bardziej korzystne niż we wrześniu oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji. Prognozy w tym zakresie są optymistyczne. Przedsiębiorcy sygnalizują niewielkie opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów. Utrzymują się trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej wskazują na możliwość jej niewielkiej poprawy. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być większe od prognozowanych we wrześniu. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają obniżyć ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep w skali nieco większej niż przewidywano miesiąc wcześniej.

W październiku dyrektorzy firm produkujących **wyroby tekstylne** oceniają koniunkturę pesymistycznie, choć nieco lepiej niż w ubiegłym miesiącu. Oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są korzystne. Prognozy w tym zakresie, mimo iż są ostrożniejsze od formułowanych przed miesiącem, wskazują na możliwość niewielkiego rozszerzenia zarówno portfela zamówień jak i produkcji. Zapasy wyrobów gotowych nadal pozostają na poziomie uznawanym za nadmierny. Przedsiębiorcy nie odczuwają opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów. Zmniejszają się trudności w regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych, jednak prognozy sytuacji finansowej wskazują na możliwość jej niewielkiego pogorszenia. Planowane ograniczanie zatrudnienia może być nieco mniej znaczące niż prognozowano we wrześniu. Na najbliższe trzy miesiące przedsiębiorcy przewidują niewielki spadek cen wyrobów tekstylnych.

Producenci **wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych** oceniają koniunkturę bardziej negatywnie niż w ubiegłym miesiącu. Oceny portfela zamówień są gorsze od zgłaszanych we wrześniu. Mimo to produkcja jest rozszerzana w stopniu większym niż przed miesiącem. Odpowiednie przewidywania są pesymistyczne. Zmniejsza się nadmierny poziom zapasów wyrobów gotowych. Pomimo rosnących opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, bieżące zobowiązania finansowe oceniane są nieco mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Prognozy w tym zakresie są nadal negatywne, gorsze od formułowanych we wrześniu. Dyrektorzy planują redukcje zatrudnienia nieco mniejsze niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Spadek cen wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych może być zbliżony do prognozowanego we wrześniu.

Producenci **metali** oceniają koniunkturę nadal negatywnie, choć nieco lepiej niż we wrześniu. Wpływają na to mniej pesymistyczne oceny bieżącego portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie prognozy wskazują na możliwość pogorszenia sytuacji w tym zakresie. Nieco zmniejsza się poziom zapasów wyrobów gotowych, uznawany mimo to nadal za nadmierny. Przedsiębiorcy odczuwają opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest nadal negatywnie, choć lepiej niż we wrześniu. Prognozy w tym zakresie są pesymistyczne. Przedsiębiorcy tego działu planują dalsze redukcje zatrudnienia. Możliwy jest niewielki spadek cen metali.

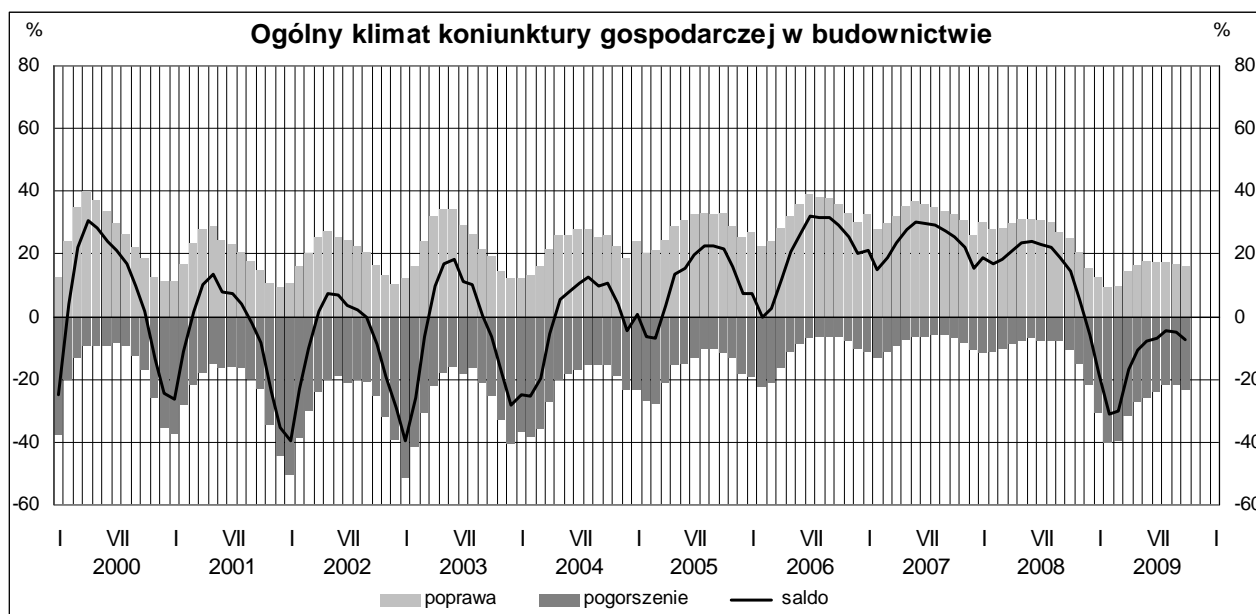
W październiku 7,5% (6,8% w III kwartale br., 6,3% w październiku 2008 r.)

badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności**. W pozostałych firmach zgłaszających występowanie przeszkód najsilniej odczuwanymi barierami są: niedostateczny popyt na rynku krajowym (61% przedsiębiorstw w październiku, 63% w III kwartale wobec 48% przed rokiem), niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej (61% przedsiębiorstw w październiku, 64% w III kwartale wobec 44% przed rokiem), niedostateczny popyt na rynku zagranicznym (48% przedsiębiorstw w październiku, 49% w III kwartale wobec 32% przed rokiem) – są to jednocześnie bariery, których znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu. W skali roku odnotowano również wzrost bariery problemy finansowe (z 13% do 18%). W największym stopniu zmalało znaczenie następujących barier: niedobór wykwalifikowanych pracowników (z 23% przed rokiem do 10% w III kwartale i październiku br.) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu (z 49% przed rokiem do 41% w III kwartale i październiku br.).

Wykorzystanie mocy produkcyjnych zgłaszane przez przedsiębiorców w październiku wynosi 73% (w III kwartale wynosiło 71%, w analogicznym okresie 2008 r. – 79%). W ujęciu rocznym w największym stopniu obniżyło się wykorzystanie mocy produkcyjnych u producentów: metali, maszyn i urządzeń, wyrobów z metali, pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, pozostałego sprzętu transportowego oraz zajmujących się naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń. Niższy niż przeciętnie spadek wykorzystania mocy wytwórczych obserwuje się m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, wyrobów tekstylnych, mebli, artykułów spożywczych, napojów, wyrobów tytoniowych oraz skór i wyrobów skórzanych.

Spośród badanych przedsiębiorstw 21% jednostek (12% przed rokiem) nie planuje **działalności inwestycyjnej** w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pozostali respondenci przewidują, że ich działalność inwestycyjna będzie związana z modernizacją – 79% (przed rokiem 82%) i nowymi inwestycjami – 69% (w październiku ubiegłego roku – 77%). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji 92% przedsiębiorców wskazuje środki własne (94% w październiku ub.r.). Krajowy kredyt bankowy będzie źródłem finansowania działalności inwestycyjnej dla 31% jednostek (w październiku ubiegłego roku – 37%), leasing – dla 26% przedsiębiorstw (w październiku 2008 r. – 25%).

2. Budownictwo

W październiku **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie minus 8 (we wrześniu minus 5). Poprawę koniunktury sygnalizuje 15% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 23% (we wrześniu odpowiednio 17% i 22%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorcy odnotowują nieco większe niż przed miesiącem ograniczenie **portfela zamówień**. W konsekwencji utrzymują się pesymistyczne oceny dotyczące **produkcji budowlano-montażowej**. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące dotyczące portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej są negatywne, gorsze niż we wrześniu. Spośród badanych przedsiębiorstw 16% planuje, że będzie prowadziło prace budowlano-montażowe za granicą (przed rokiem 23%). Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewają się, że spadek **portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym** może być nieco większy od przewidywań z ubiegłego miesiąca.

Zarówno oceny **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jak i jej prognozy są niekorzystne, gorsze od przewidywań z września. Utrzymują się trudności w terminowym ściąganiu płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe. Planowane ograniczenie **zatrudnienia** może być większe od prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Spodziewany przez dyrektorów przedsiębiorstw spadek **cen** na roboty budowlano-montażowe utrzymuje się na poziomie zbliżonym do prognozowanego we wrześniu.

Obserwuje się znaczne różnice w **sytuacji przedsiębiorstw budowlano-montażowych poszczególnych klas wielkości**. W podmiotach wszystkich klas wielkości (za wyjątkiem przedsiębiorstw średnich) ogólny klimat koniunktury oceniany jest negatywnie i nieco gorzej niż przed miesiącem. Oceny portfela zamówień i sytuacji finansowej zgłaszane przez jednostki wszystkich klas wielkości są niekorzystne, nieco gorsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu (za wyjątkiem przedsiębiorstw średnich, które oceniają swoją sytuację finansową nieco mniej pesymistycznie). Również diagnozy produkcji budowlano-montażowej w poszczególnych klasach wielkości są negatywne – wyjątkiem są podmioty duże, które sygnalizują wzrost produkcji. Przedsiębiorstwa wszystkich klas wielkości odnotowują opóźnienia płatności, co powoduje, że ich sytuacja finansowa jest oceniana negatywnie, szczególnie w przedsiębiorstwach małych. Prognozy jednostek małych i średnich na najbliższe miesiące dotyczące portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej są negatywne i gorsze od zgłaszanych we wrześniu. Przedsiębiorstwa duże przewidują zwiększenie portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej, choć mniej znaczące niż oczekiwały w ubiegłym miesiącu. Mimo to prognozy sytuacji finansowej tych przedsiębiorstw są negatywne.

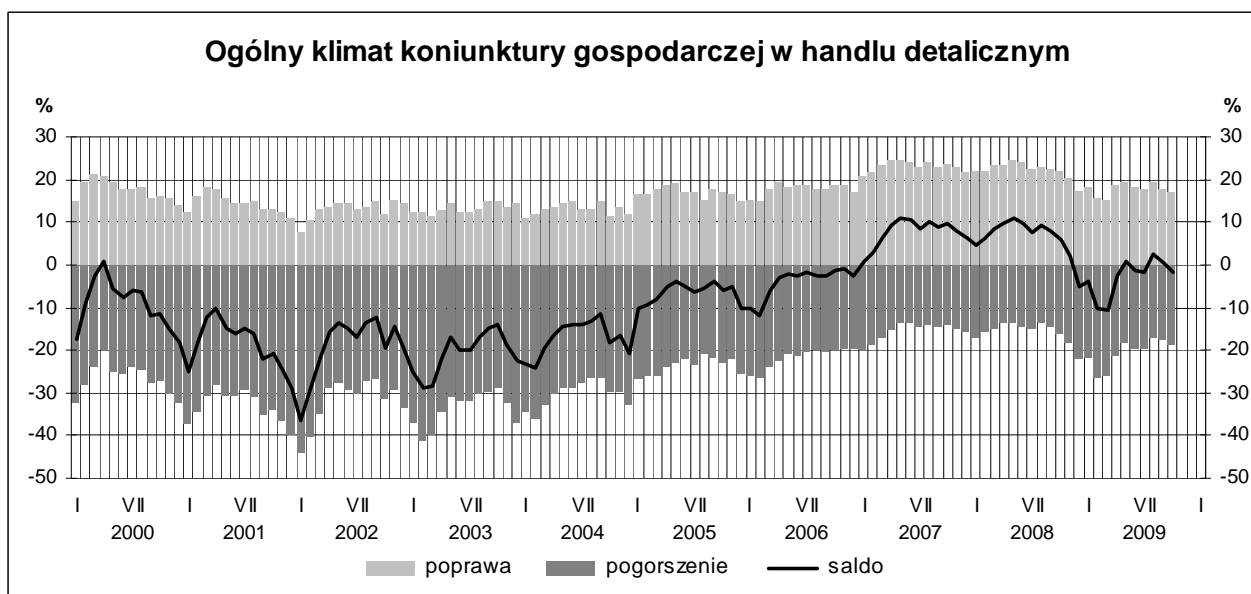
Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 4,9% (5,2% we wrześniu br. i 5,5% w październiku 2008 r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją ze strony innych firm (64% badanych przedsiębiorstw w październiku, 62% we wrześniu br. wobec 51% w październiku 2008 r.) oraz kosztami zatrudnienia (51% w październiku, 53% we wrześniu br. wobec 60% przed rokiem). W porównaniu z październikiem ubiegłego roku najbardziej wzrosło znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem (z 22% do 45% w październiku i we wrześniu br.), trudnościami z uzyskaniem kredytów (z 7% do 15% w październiku i we wrześniu br.) oraz konkurencją ze strony innych firm, natomiast zmalało – barier związanych z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (z 49% do 21% w październiku i we wrześniu br.) oraz kosztami materiałów (z 36% do 26% w październiku i we wrześniu br.).

W październiku (podobnie jak w ubiegłym miesiącu) 13% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 78% jako wystarczające, a 9% jako zbyt małe. W porównaniu z październikiem 2008 r. zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności produkcyjne jako zbyt małe, natomiast wzrasta – przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt duże.

W porównaniu z październikiem ubiegłego roku przedsiębiorcy zgłaszają zmniejszenie **wykorzystania mocy produkcyjnych** z 86% do 78% w październiku i we wrześniu br.

Spośród badanych przedsiębiorstw 36% nie planuje żadnej **działalności inwestycyjnej w budownictwie** w ciągu najbliższych 12 miesięcy (przed rokiem 28%). Wśród pozostałych respondentów 63% przewiduje, że ich działalność inwestycyjna dotyczyć będzie nowych inwestycji (66% w październiku ub.r.), 56% – modernizacji (59% przed rokiem). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji przedsiębiorcy wskazują środki własne – 90% (91% w analogicznym miesiącu ub.r.). Krajowy kredyt bankowy wybiera 34% jednostek (37% w październiku 2008 r.), leasing – 39% przedsiębiorstw (przed rokiem 40%).

3. *Handel detaliczny*

W październiku wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w handlu kształtuje się na poziomie minus 2 (0 we wrześniu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 17% badanych przedsiębiorstw, natomiast jej pogorszenie – 19% (we wrześniu odpowiednio po 18%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

W październiku odnotowuje się dalszy spadek bieżącej sprzedaży. W konsekwencji zwiększają się trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań. Utrzymuje się nadmierny stan zapasów towarów. Prognozy sprzedaży i sytuacji finansowej są nieco bardziej pesymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być ograniczana w nieznacznie większym stopniu niż we wrześniu. Sygnalizowany wzrost bieżących i przyszłych cen towarów jest zbliżony do zgłaszanego przed miesiącem. Dyrektorzy planują zmniejszyć zatrudnienie w skali zbliżonej do przewidywań sprzed miesiąca.

W poszczególnych klasach wielkości przedsiębiorstw sytuacja jest zróżnicowana. Przedsiębiorstwa małe (w tym mikro) oceniają koniunkturę gospodarczą negatywnie, natomiast średnie i duże – pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Najlepiej koniunktura oceniana jest przez firmy duże. Jednostki wszystkich klas wielkości zgłaszają pesymistyczne oceny sprzedaży, najgorsze – przedsiębiorstwa mikro. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa we wszystkich grupach przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie. Na najbliższe miesiące prognozy sprzedaży w przedsiębiorstwach małych (w tym mikro) i średnich są pesymistyczne; przedsiębiorstwa duże oczekują znacznego wzrostu sprzedaży. Prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw małych (w tym mikro) są nieco bardziej pesymistyczne od formułowanych we wrześniu. Jedynie w grupie podmiotów największych przewiduje się niewielką poprawę sytuacji finansowej, podobnie jak przed miesiącem.

Najwyższy wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury odnotowano dla branży gospodarstwo domowe – plus 8 (plus 6 we wrześniu) oraz włókno, odzież, obuwie – plus 7 (plus 10 przed miesiącem). Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla branż żywnościowej i pojazdy samochodowe wynosi plus 2 (w ubiegłym miesiącu – odpowiednio plus 3 i 0).

W jednostkach branży **gospodarstwo domowe** odnotowuje się mniejszy niż przed miesiącem spadek bieżącej sprzedaży towarów, odpowiednie prognozy wskazują na możliwość jej wzrostu w najbliższych trzech miesiącach. Zarówno bieżąca jak i przyszła sytuacja finansowa oceniana jest nieco mniej negatywnie niż we wrześniu. Odnotowuje się niedobór zapasów towarów. W związku z tym przyszłe zamówienia u dostawców mogą utrzymać się na dotychczasowym poziomie. W październiku dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują wolniejszy wzrost bieżących i przyszłych cen towarów. W najbliższych miesiącach planowany jest wzrost zatrudnienia, nieco większy niż przewidywały prognozy z września.

W branży **włókno, odzież, obuwie** spadek bieżącej sprzedaży jest mniejszy niż przed miesiącem. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest nadal niekorzystna. Prognozy sprzedaży są zdecydowanie bardziej optymistyczne niż we wrześniu. W związku z tym przewidywania dotyczące sytuacji finansowej jednostek są optymistyczne, choć ostrożniejsze od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Ilość towarów zamawianych u dostawców może być zwiększana w skali nieco bardziej znaczącej niż przewidywano we wrześniu. W październiku przedsiębiorstwa sygnalizują nieznacznie wolniejszy wzrost bieżących cen towarów, choć w najbliższych miesiącach mogą one rosnąć szybciej. Dyrektorzy jednostek planują zwiększyć zatrudnienie w stopniu większym niż przewidywano przed miesiącem.

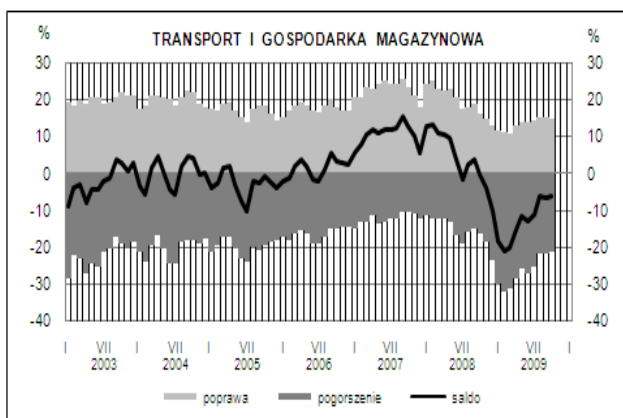
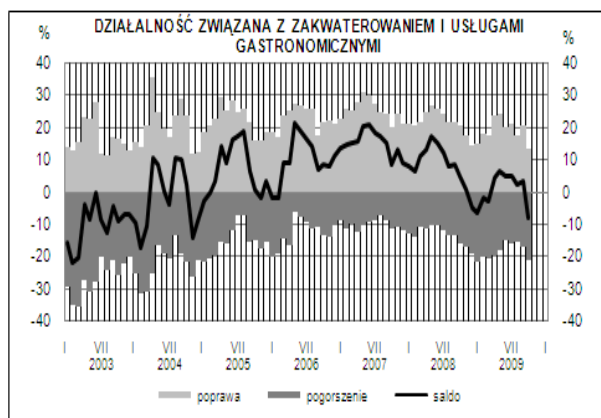
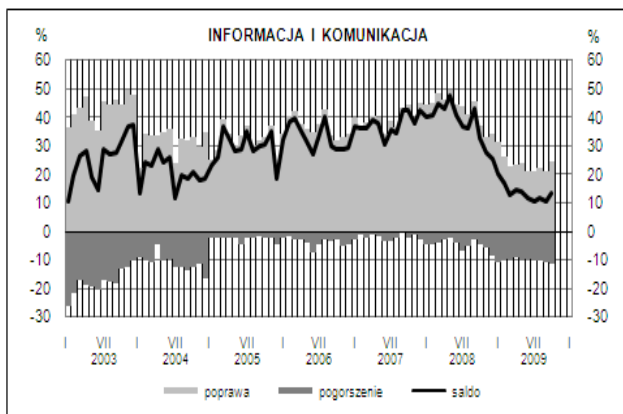
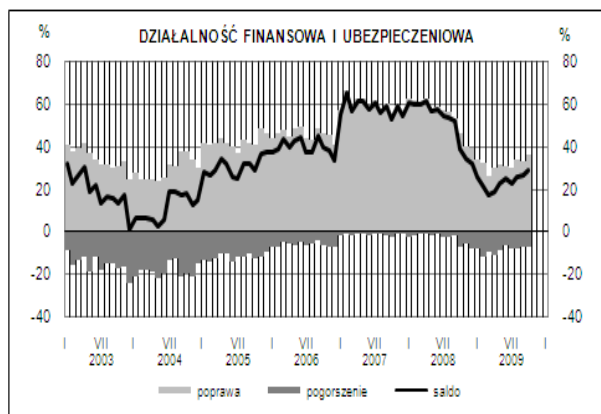
W październiku badane przedsiębiorstwa branży **żywnościowej** odnotowują znaczny spadek bieżącej sprzedaży. Odpowiednie prognozy wskazują na możliwość jej niewielkiego wzrostu, w stopniu nieznacznie mniejszym niż przewidywano przed miesiącem. Nieznaczny nadmiar zapasów towarów utrzymuje się na poziomie sprzed miesiąca. Zarówno bieżąca jak i przyszła sytuacja finansowa oceniana jest bardziej pesymistycznie niż we wrześniu. Ilość towarów zamawianych u dostawców planowana jest na poziomie zbliżonym do prognozy z września. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują ograniczać zatrudnienie w stopniu analogicznym do prognozowanego w zeszłym miesiącu.

W październiku przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują nieco mniejsze niż w ubiegłym miesiącu ograniczenie bieżącej sprzedaży. W konsekwencji sytuacja finansowa oceniana jest mniej pesymistycznie niż miesiąc

wcześniej. Spadek sprzedaży w najbliższych miesiącach może utrzymać się na poziomie zbliżonym do przewidywań z września. Negatywne prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw są zbliżone do przedstawionych w poprzednim miesiącu. Przy sygnalizowanych nadmiernych zapasach towarów, przedsiębiorcy planują ograniczać zamówienia na towary u dostawców. Odnotowuje się szybszy niż we wrześniu wzrost bieżących cen, w najbliższych miesiącach może utrzymać się wzrost cen prognozowany we wrześniu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują dalsze redukcje zatrudnienia.

Spośród badanych jednostek, we wrześniu i październiku 5,4% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,7% w październiku przed rokiem). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające występowanie barier związane są z konkurencją na rynku (barierę tę sygnalizuje, tak jak przed miesiącem, 66% przedsiębiorstw, w październiku 2008 r. – 69%), kosztami zatrudnienia (57% w październiku, 56% we wrześniu br., 64% przed rokiem) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (50% w październiku i we wrześniu br., 55% w październiku 2008 r.). W porównaniu z październikiem ubiegłego roku najbardziej wzrosła uciążliwość barier związanych z: niedostatecznym popytem (z 35% do 44%), trudnościami w rozrachunkach z kontrahentami (z 13% do 22%), trudnościami z uzyskaniem kredytów bankowych (z 6% do 12%), wysokością odsetek bankowych (z 13% do 17%).

4. Usługi

W październiku oceny ogólnego klimatu koniunktury jednostek z sekcji **działalność finansowa i ubezpieczeniowa** są korzystne, nieco lepsze od zgłaszanych przed miesiącem (plus 29 w październiku, przed miesiącem 26). Poprawę koniunktury odnotowuje 36% badanych firm, a jej pogorszenie – 7% (we wrześniu odpowiednio 33% i 7%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek

zgłaszają szybszy niż we wrześniu wzrost popytu i sprzedaży usług. W najbliższych miesiącach można się spodziewać ich dalszego wzrostu, zbliżonego do prognozowanego we wrześniu. Utrzymuje się korzystna sytuacja finansowa jednostek, zarówno bieżąca jak i oczekiwana. Zgłaszany jest nieco wolniejszy niż we wrześniu wzrost bieżących i prognozowanych na najbliższe miesiące cen usług. Dyrektorzy jednostek planują ograniczyć zatrudnienie w stopniu nieznacznie większym niż wskazywały prognozy sprzed miesiąca. Spośród badanych jednostek, w październiku 2,5% deklaruje, że nie odczuwa żadnych barier w prowadzeniu bieżącej działalności (2,3% we wrześniu 2009 r. i 4,3% w październiku ub.r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa zgłaszające bariery związane są z konkurencją firm krajowych (79% w październiku i we wrześniu br., 78% w październiku 2008 r.). W ciągu roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 30% do 37%) oraz niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi (z 40% do 46%), natomiast spadło – z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 24% do 18%) i kosztami zatrudnienia (z 42% do 36%).

W październiku wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **informacja i komunikacja** kształtuje się na poziomie plus 14 (we wrześniu plus 11). Poprawę koniunktury odnotowuje 25% badanych firm, a jej pogorszenie – 11% (we wrześniu odpowiednio 21% i 10%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Dyrektorzy jednostek sygnalizują wzrost popytu i sprzedaży. Mimo to utrzymuje się niekorzystna sytuacja finansowa. Również w najbliższych miesiącach przedsiębiorcy przewidują dalszy wzrost popytu i sprzedaży. Prognozy sytuacji finansowej są bardziej optymistyczne od formułowanych we wrześniu. Spadek bieżących i przyszłych cen usług może być nieco wolniejszy niż odnotowano we wrześniu. W najbliższych miesiącach dyrektorzy planują nieznacznie ograniczyć zatrudnienie. W październiku 10,2% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (we wrześniu odsetek ten wyniósł 10,1%, w październiku przed rokiem 9,7%). Największe trudności napotykane przez firmy zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (53% w październiku bieżącego i ubiegłego roku, 52% we wrześniu br.) oraz konkurencją firm krajowych (48% w październiku i 50% we wrześniu 2009 r., 63% w październiku ub.r.). W porównaniu z październikiem 2008 r. najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 19% do 35%), niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi (z 31% do 42%) oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu (z 4% do 11%), natomiast spadło – z konkurencją firm krajowych (z 63% do 48%) oraz z konkurencją firm zagranicznych (z 26% do 16%).

W październiku wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w sekcji **zakwaterowanie i gastronomia** kształtuje się na poziomie minus 8 (we wrześniu plus 3). Poprawę koniunktury odnotowuje 13% badanych firm, a jej pogorszenie – 21% (we wrześniu odpowiednio 20% i 17%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Ograniczenia bieżącego i przyszłego popytu oraz sprzedaży powodują, że dyrektorzy jednostek negatywnie oceniają zarówno bieżącą jak i przyszłą sytuację finansową. W niewielkim stopniu przedsiębiorcy obniżają bieżące i przewidywane ceny usług. W tym sektorze usług można oczekiwać większych redukcji zatrudnienia niż wskazywała prognoza sprzed miesiąca. Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych barier w prowadzeniu działalności kształtuje się na poziomie 10,5% (9,3% we wrześniu br., 3,1% w październiku ub.r.). Największe trudności napotykane przez jednostki zgłaszające bariery związane są z kosztami zatrudnienia pracowników (67% w październiku bieżącego i ubiegłego roku, 68% przed miesiącem). W ciągu roku w najbardziej znaczącym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 40% do 49%), natomiast spadło – z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 38% do 21%) i konkurencją firm krajowych (z 52% do 46%).

W październiku wskaźnik ogólnego klimatu w sekcji **transport i gospodarka magazynowa** kształtuje się na poziomie minus 6 (we wrześniu minus 7). Poprawę koniunktury odnotowuje 15% badanych firm, a jej pogorszenie – 21% (we wrześniu odpowiednio 15% i 22%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Odnotowuje się mniej pesymistyczne oceny bieżącego popytu, sprzedaży oraz sytuacji finansowej, natomiast przewidywania w tym zakresie są negatywne, nieco gorsze od formułowanych we wrześniu. Sygnalizowany jest nieco większy niż przed miesiącem spadek bieżących i przewidywanych cen. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują utrzymać skalę redukcji zatrudnienia zapowiadaną we wrześniu. W październiku 9,4% badanych przedsiębiorstw deklaruje, że nie napotyka na bariery w prowadzeniu swojej bieżącej działalności (we wrześniu br. odsetek ten wyniósł 10,3%, w październiku przed rokiem 8,3%). Największe trudności napotykane przez firmy zgłaszające bariery związane są z niedostatecznym popytem (52% w październiku, 53% we wrześniu br. wobec 37% w październiku 2008 r. – jest to bariera, której znaczenie w skali roku wzrosło w największym stopniu) oraz konkurencją firm krajowych (52% w październiku br., 51% przed miesiącem, 54% w październiku przed rokiem). W porównaniu z październikiem ub.r. w największym stopniu spadło znaczenie bariery związanej z brakiem wykwalifikowanych pracowników (z 32% do 15%) oraz kosztami zatrudnienia pracowników (z 62% do 49%).